

JOSEP ROVIROSA OLIVÉ, secretari general de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient núm. 26/2022 els membres del Consell de la Informació de Catalunya van adoptar per unanimitat i en reunió de data 30 de gener de 2023 el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

Expedient núm. 26/2022

ASSUMPTE: Escrit de queixa del Sr. F.D., rebuda e dia 4 de juliol, per una possible vulneració del criteri 9 del Codi Deontològic en la difusió d'uns tuïts informatius de la periodista Anna Punsí, per referir-se amb el terme drogoaddictes a dos homes protagonistes d'uns fets a l'Hospitalet de Llobregat.

ANTECEDENTS

La queixa es presenta davant el CIC el dia 4 de Juliol amb l'argument de que citar les dues persones per la seva possible circumstància d'addictes a les drogues no aporta res rellevant a la notícia. El tuït de la periodista deia textualment això:

“ÚLTIMA HORA: Dos homes drogaaddictes han alertat aquesta matinada als @mossos que dos individus els havien ofert diners per desfer-se d'un cos. Agents d'investigació els han esperat i han comprovat que hi havia una persona morta al pis. Apunta a sobredosi a l'espera de l'autòpsia.”

En dues piulades següents, la periodista completa la notícia explicant que els dos homes havien aturat un cotxe dels mossos per explicar als agents l'ofertament que acabaven de rebre. Poc després, amb aquesta informació, agents de la Unitat d'Investigació van detenir els autors de l'oferta i descobrir el cadàver en un habitatge que suposadament funcionava com a narcopis

https://twitter.com/punsix/status/1542026610487881729?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ct_wcamp%5Etweetembed%7Ctwterm%5E1542026610487881729%7Ctwgr%5E60d0824f8f542c52427dad8e712b343df473efbb%7Ctwcon%5Es1_ref_url=https%3A%2F%2Fwww.elpuntavui.cat%2Fpunt-divers%2Farticle%2F4-divers%2F2160420-investiguen-la-mort-d-un-home-en-un-pis-de-l-hospitalet-de-llobregat.html

La persona que presenta la queixa fa avinent, també a twitter, la seva opinió i piula: “Sense ‘drogaaddictes’ canvia el fet?” I reproduceix les primeres línies del Criteri 9è del Codi deontològic: “Les persones han de ser tractades amb respecte i dignitat, particularment les més vulnerables. Cal evitar les intromissions innecessàries i les especulacions gratuïtes sobre els seus sentiments i circumstàncies”.

https://twitter.com/duran_fco/status/1542243995165802497?s=20&t=Mp6mPbO8A6VoQddkbatvrw

Tot i que habitualment el CIC no admet queixes que fan referència a piulades a twitter o altres xarxes socials per no considerar-les mitjans periodístics, tramita la denúncia del senyor F.D. perquè fa referència a una periodista molt activa a twitter i que sovint s'avança a la resta de mitjans en primícies sobre notícies de l'àmbit policial i de successos.

AL-LEGACIONS

Malgrat haver estat demanades, Anna Punsí no ha fet arribar cap al·legació al Consell de la Informació de Catalunya. Tot i això, la periodista va fixar la seva posició arran d'altres tuïts que també denunciaven l'ús gratuït del terme drogoaddictes per referir-se a les dues persones protagonistes de la notícia. Punsí ho justificava "perquè justament les utilitzen per la seva drogaaddicció". Com és habitual a les xarxes socials, el debat instantani es va polaritzar i entre mig del soroll propi de twitter es generà un debat sobre aquesta qüestió.

PONÈNCIA

La queixa es presenta per una possible vulneració del Criteri 9è del Codi deontològic, que recomana respectar la privacitat de les persones:

Les persones han de ser tractades amb respecte i dignitat, particularment les més vulnerables. Cal evitar les intromissions innecessàries i les especulacions gratuïtes sobre els seus sentiments i circumstàncies. Danyar de forma injustificada la dignitat dels individus de paraula o amb imatges, fins i tot més enllà de la seva mort, contravé l'ètica periodística. Els casos de suïcidi només es difondran quan tinguin rellevància personal o siguin de manifest interès públic, tenint en compte, a més, el risc d'un efecte mimètic.

Anna Punsí va ser la primera en difondre la notícia i poc després la feia seva l'Agència Catalana de Notícies (ACN) i la publicaven la majoria de mitjans en versió digital. L'ACN cita com a font el tuït de Punsí i es refereix a les dues persones que avisen la policia com a "dos homes, presumptament toxicòmans". La majoria de diaris reproduïxen la nota de l'agència, més o menys editada, i alguns hi afegeixen la captura del tuït.

Aquest Consell entén la voluntat de contextualitzar la notícia que manifesta la periodista a twitter, però creu que la forma utilitzada no és adient en tant que prejutja la condició de les dues persones, les estigmatitza i és una intromissió gratuïta en la seva dignitat. És millor, sens dubte, la fórmula "presumptes toxicòmans" que fa servir l'agència. Tot i això -i per més que sigui important donar dades perquè el lector entengui el possible vincle que connectava els detinguts amb les dues persones que no van acceptar el negoci criminal-, cal remarcar que la seva disposició a col·laborar amb els Mossos va ser clau per resoldre un cas amb una víctima mortal. I per això, referir-s'hi amb un terme que estigmatitza o difama és encara més greu perquè invisibilitza la seva col·laboració cívica que permet resoldre uns fets presumptament criminals.

De conformitat amb la ponència, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent

ACORD:

El demanant té raó al argüir en el seu tuit que la paraula drogoaddictes no aporta res al fet succeït, i en canvi vulnera el dret a la intimitat dels dos homes informants, dels quals s'afirma que són toxicòmans sense que hi hagi cap prova ni dada que ho avali, tot i que no es menciona en cap lloc els noms dels dos informants. La voluntat d'aportar context a la notícia, argüida per la periodista, no ho justifica. Per tant,

considerem que el tuït de la periodista Anna Punsí vulnera el Criteri 9 del Codi Deontològic.

I per que així consti s'estén la present certificació, amb el vistiplau del president, a Barcelona en data 31 de gener de 2023. Certifico.

Vistiplau
Josep Carles Rius
President

Josep Rovirosa
Secretari General